



„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.  
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

### Tiček i tičica. \*)

Tiček leti, tiček leti,

Tičica za njim leti:

„Vzemi mene, vzemi mene,  
Drobni mali tiček ti.“

„Kaj bum s tobum, kaj bum s tobum,  
Drobna mala tičica?“

Mâ je hrana, mâ je hrana  
Drobni mali črveki,  
Mê je pitje, mê je pitje

Mutna kolomijica;

Mâ je hiža, mâ je hiža

Drobno malo trnjice;

Kaj bum s tobum, kaj bum s tobum,  
Drobna mala tičica!“

„Vzemi mene, vzemi mene,  
Drobni mali tiček ti:

Tvâ bu hrana, mâ bu hrana  
Drobni mali črveki;

Tvé bu pitje, mê bu pitje

Mutna kolomijica;

Tvâ bu hiža, mâ bu hiža

Drobno malo trnjice,

Tvé bu srce, mê bu srce  
Samo jedno srcece.“

„Hodi k meni, hodi k meni,  
Drobna mala tičica!“



### Išel maček v kovačiju.

Išel maček v kovačiju,  
Kaj bu maček v kovačiji?

Bude maček iglu koval  
Kaj bu maček z iglom delal?

Bude maček vreču šival,  
Kaj bu maček z vrečom delal?

Bude maček žir nabiral,  
Kaj bu maček žirom delal?

Bude maček svinju hranil,  
Kaj bu maček svinjom delal?

Bude maček salo imel,  
Kaj bu maček salom delal?

Bude maček kola mazal,  
Kaj bu maček s koli delal?

Bude maček v sejem išel,  
Kaj bu maček v sejmu delal?

Bude maček ženu kupil,  
Kaj bu maček ženom delal?

Bude maček ženu ljubil,  
Cin cin cimbole.



\*) Iz Valjavčeve zbirke: „Narodne pripovjesti“, katere prav toplo priporočamo.



## V koši v Pariz.

Spisal Vinko Lapajne.

Zjutraj ustal je Anže s prvim francoskim mačkom. Odprl je okno, da bi pohladil si vročo glavo svojo, toda iznenaden zaklical: „Gospod, poglejte! Danes pa imajo v Parizu semenj.“ Pojasnil sem mu, da je tak semenj slednji dan v Parizu. Ko sva si osnažila obleko posvetnega prahu, zapustila sva hotel z namenom, ogledati si mesto. Da bi si prihranil denar za tramvay in fijakarje, moral me je Anže oprtati in nositi po ulicah in cestah.

Pariz je velikansk. Sprvega je Anže zatisnil očesi: dejal je, da se mu kar vrti po glavi. Ni se mogel načuditi in nagledati raznih prodajalniških izložb v oknih. In kako lepo so ceste speljane mej hišami dejal je; in vendar so naše hiše v Šebreljah zelo bolj pragtične. Zakaj? uprašal sem ga. Zato, ker ima pri nas slednja hiša prag, tukaj ga pa nema. Nasprotno pa so ceste tukaj bolj prahtične; naša cesta Šebreljska vsaj ni tako prašna. Tudi hiše naše so mnogo bolj jednostavno zidane, kakor Pariške. Čemu je treba toliko dimnikov; pri nas vali se dim skozi hišne duri. Tako logičnemu razpravljanju moral sem priznati. Da sem si hotel prištediti nekaj frankov s tem, da me Anže nosi po Parizu, stalo me je ta dan mnogo denarja.

Anže je bila jako radovedna duša.

Ogledaval je baš okno prodajalnice „mešanega blaga“, ko se začuje rog bližajočih se gasilcev. Anže, ves prestrašen, obrnil se je bil naglo s košem in resk! bilo je lepo belgijsko steklo ubito. Jaz bi bil rad stekel, toda nesem mogel, kajti ležal sem s košem mej mešanim blagom, koje sem vsled padca iz koša še bolj zmešal. Plačati sem moral 100 frankov odškodnine. Za ušesi sem nategnil Anžeta in obrnil ga nazaj proti hotelu. Jedva je Anže položil koš v kot in sem jaz izstopil iz njega, ko nekdo potrka na vrata. „Entrée!“ zaklical sem po francoski — po slovenski „noter“ ne razumel bi me nihče. Vstopil je sluga v bogatej livreji. Anže se je postavil takoj po vojaški in gravitetično salutoval, kajti mislil si je, da stoji pred njim najmanj general. Po mojem vprašanji česa želi, povedal je, da je poslan od predsednika republike Carnota in ima oddati vizitnico.

Vsprejel sem vizitnico in odslovil slugo.

Jako sem bil radoveden, česa želi Carnot od mene. Odprl sem zavitek in bral, toda začudenje bilo je vedno večje. Na vizitnici je stalo:

*Mon chère Lapaine!*

*J'etais bien charmé d'apprendre que Vous êtes arrivé bien portant à Paris dans le „coche“ (koš). J'aimerais de faire connaissance avec Vous et Votre compagnon Angé (Anže). Veuillez me faire l'honneur de Votre visite dans le „coche“ (koš).*

*Carnot.*

Po slovenski:

Dragi Lapajne!

Jako me veseli, da ste prišli srečno v Pariz v koši. Veselilo bi me, seznaniti se z Vami in Vašim drugom Anžetom. Počastite me s svojim pohodom v „koši“.

*Carnot.*

Skoro nesem verjel svojim očem V koši običnem naj torej predsednika republike, Carnota?

Ukazal sem Anžetu, naj hitro osnaži koš in nadomesti polomljene vitre z novimi.

Anžé je bil ves neumen. Do sedaj ni imel noben Šebreljec časti predstavljen biti predsedniku republike francoske. Ko je bil koš „hoffähig“, korakala sva proti Elizejskemu polju k palači Carnota. Predsednik čakal je pri oknu in kakor hitro je naju zagledal, tekel je naproti. Carnot je močan mož — sicer ne bi mogel nositi vladnega bremena — in, kakor običajno mej dosedanjimi predsedniki — moškega spola. Peljal naju je v sprejemni salon in nama ponudil stol (koš je Anžé odložil v pred-sobi; toliko se je bil Anžé že olikal po svetu, da se ne hodi s košem v salon; tudi plunil ni več na preprogo.) Sprvega govoril je Carnot le z menoj, pozneje obrnil se tudi do Anžeta. Anže je bil tukaj jako boječ, toda ojačil se je kmalu in govoril „korajžno“. „No, koliko ste stari, mon chère Angé?“, dejal je Carnot. — „27 let“, odgovoril je Anžé, in koliko ste Vi, če smem prašati?“ (Tudi to kaže napredek uljudnosti in olike, da je Anže pristavil: če smem prašati.) Seveda je bil Carnot toli uljuden, da je ugodil Anžetovi radovednosti. Mej drugim vprašal ga je tudi, če ima ženo. Tudi tu se je izvrstno odrezal: *Schöne Pepa* (Je ne peux pas.)

Najbolj presenečen sem bil, ko je zahteval od Anžeta, naj ga nese parkrat v koši po hodniku, da dobi nekaj predokus o taki noši. Nekaj časa se je brënd Anže, poslednjič je vendar ugodil želji predsednikovi in ga optal noseč ga parkrat po hodniku. Poslovivši se od naju, vteknil je meni in Anžetu trak v roko. Ko sva bila zunaj, vprašal me je Anžé, čemu mu bode ta „pankeljc“. „Vidiš, Anže, dejal sem, to je red „častne legije“; to je najvišji francoski red. — „A, se že spominjam, odgovoril je on; to je „pankeljc“ der Ehrenreligion, ali Ehreurebellion, ali kakor se že pravi. Le utakni trak v sukno, bodeš videl, kako se nama bodo odkrivali. In res! vsak naju je čudno gledal, ko sva korakala — ali ko je Anže korakal s košem iz palače, s trakom častne legije.

Ko sva prišla nazaj v hotel, čakal naju je telegram. Pečat bil je telegrafskega urada Šebreljskega in pisan s črno tinto. Takoj mislil sem si, da mora biti kako žalostno poročilo. Adresovano je bilo na Anžeta. Ker Anže ni znal brati, prebral sem mu jaz telegram. Telegram glasil se je:

Ljubi Anžé!

Žena Tvoja radi plućnice umrla.

*Tvoj brat.*

Čudno! dejal je Anžé. Saj je imela vedno tako zdrava pluča. Bog jej daj večni mir in pokoj in večna luč naj jej sveti — sitna je bila dovolj!

Isti večer pil je Anžé radi globoke žalosti le črno vino in mnogokrat pregloboko pogledal v kozarec. Ustal je drugi dan z drugim mačkom.

(Dalje prihodnjič.)





*Kmet, ki se namerava izseliti: Ali je v Braziliji res toliko zlata, da ga je na nekaterih krajih kar na kupe?*  
*Agent: Kakor sem rekel! In Vam tamkaj ni treba delati nič družega, nego tak kraj najti.*

### Praskarjev Jarni.

(Zvé se, kakó in kje je „krekodile“ videl, in kakó se je bril.)

Vse je poznalo Praskarjevega Jarneja. Bože moj, kolikokrat smo se mu smejali! Vsak človek, pravijo, ima svoje slabosti, tudi Praskarjev Jarni ni bil brez njih.

Tlačili sta i njega dve liki moreča môra. Prva bi bila, da je rad pil, in to čez mèro ta „kratkega,“ kar je pa po njegovi menitvi čisto človeško; — druga — žena; — no, ženo ima marsikdo in mnogi trdili so in trdé, da je žena božji, — angel, — a Jarni bil je gledé tega čisto nasprotnih mislij, in pridušil se je večkrat prav hudomušno pri Ščetinčku pijanim tovarišem, da je njegovo babnico sam bognasvaruj zvaril. In mi bodimo pravični: Ksantipa stembela bi istinito pred njo. In da verujemo Praskarjevi trditvi, zvedeli bi, da ga je neki samo cel jezik njegove babe do te pijače napotil, in ker smo pravicoljubni, — radi mu verujemo.

Praskarjev Jarni bil je popolnoma Preširnovih idéj, dasi ga nikedar čital ni; pokazal pa je to večkrat dejanski, da se človek vseh skrbij in babjih sitnostij tam otrese: „kjer vseh bolečin se pozabljujost pije“ — v Ščetinčkovi krčmi namreč. S kratka: Žganjarija bila je njemu uzor, raj. A žena? Kerub ne moremo reči, nikakor ne, pač pa po izreku Jarnejevem „lintvern,“ braneč ne z mečem, pač pa z jezikom in polenom uhod v svetišče njegovo. —

A skušnjave, pravijo, še močnega duha uklonejo, pa bi li Jarni svoje babne volje ne?

In dasi ta Praskarjev stric ni bil nikjer v šoli, znal je vender šteti od „ans“ do „undert“, in je zastopil kolikor toliko „taljaniš“. Kje in kako se je temu priučil, ni nam prav znano, a toliko pa vemo za gotovo, da pri vojakah ne, — zato ker ni bil. —

In ko je včasih razgret od žganja pri Ščetinčku odprl usta ter usipal kakor iz zatvornice „grmanščino

in romanščino“, tedaj pravim, zijali so ga ostali možaki z nekakim svetim spoštovanjem. In nasledki tega spoštovanja neso zaostali. Jarni postal je preglasen, povsod hotel je biti na vrhu liki olje, ošabnost pognala je očitno svoje korenine. In zaduše mu mnogo lepih lastnosti, napravijo mu mnogo zla; ter mu izpodjedó nad polovico veljave. In preziralo se ga je sedaj rado, dočim je bil preje občudovan. —

Da, bili so nekaterniki trdeči, da ni Jarni krog ušes nič manj debel, nego podplati na kveder. Ko je bil v gostilni, namižekovalo se je skrivoma ter se ga pričelo od vseh strani na lahko „brusiti.“ In zadnji del njegovega telesa trpel je večkrat preglasne nedostatke jezika.

In prigodi se, kar je povsem naravno, da požene na Praskarjevem sršenem obrazi ščetinasta dlaka. In bil je po mnenji njegove žene res „grd“, no, reči moramo: ni se lagala, — in silila je ven v Jarneja naj se obrije, drugače ga ona osmodi kakor prašiča. A bere se tam nekje v bukvah zapisano, da je Davida in Salamona premagala lepa ženska. — In premagala je tudi Jarneja, z izjemo da ni bila tu opój lepota, ampak otrovno klepetajoč jezik. —

In da ji ustavi tok otrovnih besedij, uklone se ji udane volje.

Ali kakor v vsako pobožno nakano zli duhovi, hotéči jo že v kali zadušiti, — nu da, prav tako pravim, bilo je v Jarnejevi duši, — osat, žganje namreč, zaduši, ali vsaj za nekoliko omami pošten njegov naklep, dokler konečno ne strmoglavil v prejšnjo „grdo“ navado.

In ko stoji za necega dné v prepiru z njo na pragu hišnih dveri, tedaj pravim, odpre usta pa reče: „Franca, miruj vendar, saj grém, zdaj le grem in se osnažim.“ Rekoč odide. — In vidno je bilo, da se bojuje s skušnjavcem in prav tihoma pravi: „Najprej prasnem jo k brivcu to je k Vrbanu, in od tam, no. . . .“



In s prav trdim sklepom in ženinom strahi v srci jo bije po poti.

A tisti zeleni vršiček nad Ščetinčkovimi dvermi ustavi mu pot, ter mu čisto preobrazi misli, in predno bi človek vedel kakó in kaj, sedi že za mizo v Ščetinčkovi krčmi. Za mizo poleg žgane pijače sedeli so tačas tile možje: Celkov Drejc, Brburjev Pavle, in Luka Griža. Vsi trije radostno pozdravijo vstopivšega Jarneja. —

In prigodi se, da je bil Jarnejev frakelj prazen in zopet poln, (in zopet tako naprej) možnja prazna a glava polna.

Beseda da besedo in bogsigavedi kako je prišlo, pogovor o „regirengi“ zasuče se na komedijante, ter na razne tuje živali, kakoršne se dobé namalane v Erjavčevi knjigi. Seveda kakor obično pri takšnih okoliščinah, hotel je vsak več vedeti. In tudi naš Jarni ni hotel zaostati z vednostjo svojo.

Zbrani pivci dregnejo se skrivoma pod mizo, namižikaje za tem z zlovoljnim obrazom, in bilo je, da Luka Griža povzame: „Krokodila pa vendar med nami nikdo živega videl ni.“ —

„Kaj praviš, Luka, nobeden, — mojduhaj! pa ravno jaz sem ga videl, živega pravim, prav takó kakor zdaj tebe, da veš Griža in vsi vi drugi.“

„Ti da si ga videl, — kje pa, povej,“ silijo vanj maloverni Jobrovoljčki.

In skrivni posmehi in hihitanje, kojega pa Jarni ne opazi, vse kaže burkasti položaj na račun Jarnejev, — seveda.

In poizgube se sledovi srđoritosti raz Jarnejevo čelo, in jasen mir razlit čez ščetinasto lice, svedok zavesti, čiste kakor gorski vrelec, da je zopet enkrat po dolgem glavna oseba v Ščetinčkovi krčmi. — In v imenitnem položaji svojem odpré usta ter zine nekako takó-le:

„Tako-le o sv. Petru in Pavlu je bilo, prav tedaj ko je Slakču tista kobila crknila, še zdaj vem, hrušk in breskev imeli smo vse polno, v hiši pa ni beliča, potreb pa vidnih. Ta buzarona od punčare tiščala je ven in ven v mé, naj nesem breskve v Trst, da ji rute primankuje in Bog ti ga vedi česa še, in ko začne na vse zadnje še ona vdelovati, pa sem se udal.

Odpravim se pa grem. —

Pridem v Trst. Tam na tistem „placu“ „puante rošo“ mu pravijo kali — odložim svojo robo. Ni bilo dolgo, pa ti pride gospa in reče ogledujé moje breskve: „si persi“? (persighi) i glejte si, seveda sem prišel, dasi nerad, a ta namerka mi ni dal odlaška — moral sem iti. —

Gospa se mi nasmeje in skoraj se pogodiva po pošteni ceni. No, in vrže mi še par šestic, zato da ji ponesem košaro na nje dom.

„Pa pil si vendar tudi kaj,“ oglasi se Griža, „kar takó ob božji „štimi“ se človek ne more celi dan po prašnej cesti pehati.“

„Glej ga no,“ pravi potrpežljivo Jarni, „seveda sem.“

Ko oddam robo grem tja h „ketnom“, v gostilno, saj veste, kje se pravi pri Gregi.

Založim, pa pijem svoj polič . . .

„Pa si ga gotovo več pil kakor polič, a?“ oglasi se hudomušni Griža.

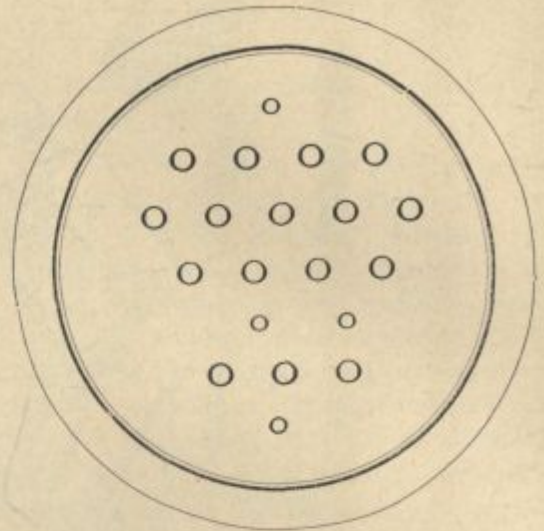
„Kako si pa zahteval pijače, slovenski skoraj gotovo ne, ker si bil v Lahih?“ primetne Brburjev. —

„Viž ga, prismodé, ko je bil polič v prvo prazen, pa sem ti rekel „ankora!“ — pa ti je bil v tem ljubem hipu poln, in ko je bil v tretje prazen pa sem rekel „ih najnu!“ pa sem plačal pa ven šel

(Konec prihodnjič.)

## Češko-nemška sprava

je za Čebe strašno ugodna. Kakor se vidi na nastopni podobi



imajo Čehi jako veliko svojih okrajev, Nemci pa samo jednega, a ta je „das geschlossene Sprachgebiet“.

## Dopisi

Iz Vudrikovja. Lepa vas je Vudrikovje. Izmed gostega ovočnega drevja kukajo bele hišice, katerih lice je obrneno k mimo vijoči se precej dobri okrajni cesti, zadaj za hrami ležé pa lepa polja in nekoliko nižje zeleni travniki, katere napaja skozi tekoči potok. Vudrikovčanje so dobre dušice; malo se brigajo za svet — mirno živé med seboj, obdelujejo pridno svoje polje in vinograde, v jeseni pa izvažajo iz goric svetovno znano vinsko kapljico, ter si tako prislužijo lepe groše. Njih vas dala jim je tudi „Gospoda“, na katerega niso posebno ponosni, ker je več let kaplanoval, nego je Sin človekov po svetu hodil, in sedaj gospoduje na bližnjem holmu domače fare pri svojem vinogradu.

Novi hram si je sezidal, visoko ga ogradil, ter lesene dele hiše in ograjo krasno pobarval. Da je čvrst Slovenec, pové ti na mah „črno-rudeče-žolta boja“ hrama in plota. Notranjih prostorov sicer nisem videl, a kakor ljudje pravijo, je pritlično velika soba za dekle in nje mater, v nadstropji pa letno stanovanje gospodovo, ker po zimi — da prihrani drv — baje tudi spodaj biva. Dolgočasno ni našemu gospodu tukaj. Snaži svojega konja, pase kravo, ko imajo njegove „tünke“ več posla, kadar je pa slabo vreme, poprime se kolarskega dela, pri katerem poje lepe pesmi, dokler mu katera „prokleta baba“ iz ust ne švigne. Pa zategadelj ne smemo misliti, da on črti „frcónje“. V bližino, kjer ima službo, vozi se z malim sivecem, katerega vodi — ne hlapec, ampak oskrbnica njegovega imetka z bičem in vajeti v roki sedeča zraven svojega gospoda. Ko pa ta z voza stopi, naloži oskrbnica zrnja — katerega gospod kot plačo za svoja opravila dobé in pelje to „za življenje“ domov. V nedeljo pa slišiš gospoda grmeti: „Daj raj-tn-go od svoje-ga hi-šo-va-nja, kak si svo-jo ži-vlje-nje pe-lo.“ V šoli pa se nad „mlatci-drvači-pravimi cepci“ zelo jezi, kar pa njegovih živcev ne razdraži. — On je zmiraj prav zdrav, le lansko leto ga je nekaj pohabilo, kakor je sam pravil: „Prokleta hudo mi je bilo, mislil sem, da de me vrag vzea“ — a hvala Bogu čil in zdrav hodi med nezadovoljneže, kateri njegovih zaslug ceniti ne znajo.



Iz Poddrage, 16. maja. „Domoljub“ objavil je v 10. številki od 14. t. m. dopis iz Vipavske doline obrnjen proti „Nar.“ dopisu iz Poddrage od 1. maja v zadevi občnega zbora Vipavske sadjarske zadruga. G. dopisnik trudi se v potu gladkega in sladkega svojega obrazka svetu dokazati, da se g. dekan kot predsednik kmetijske podružnice vsled preobitega cerkvenega (in morda še kakega drugega!) opravila ni mogel zborovanja udeležiti; blagorodna duša veva mu črniti pred svetom nekoje (ali samo kojo?) osebe, da v cerkev ne zahajajo, ob čemer naj bi se pa vendar nekoliko boljše poučil, ako mu zloba še ni čuta za resnico do cela zamorila, ter sumničji proti koncu odbor, da je nalašč sklical zborovanje na nedeljo, da bi se ga le duhovščina udeležiti ne mogla, češ, ako ne pridejo, jih bomo, ako pridejo, pa tudi.

Na ta cvet zlobe in hinavščine odgovorili bomo prav kratko:

Vé li g. dopisnik, koliko Vipavskih duhovnikov je članov zadružnih? vé li, da niti g. dekana, ki tako ljubi ob vele posestniška svoja prsa biti se, tem prištevati ne smemo? vé li, zakaj se duhovščina s tako pičlo izjemo od zadruga tako ostentativno odvraca, dasi ni in ne bode protiverskega dejanja ali mišljenja kriva? vé li, zakaj se je tuk. kmet. podružnica že ob osnovanju zadruga in tudi pozneje vedno tako ledeno-mrzlo ponášala, dasi je baš zadruga najznamenitejši korak v gospodarskem napredku Vipavcev pod nadzorstvom c. kr. kmet. družbe Kranjske, na kojega bi morala tudi kmet. podružnica ponosna biti, četudi je ni nje predsednik rodil; vé li, zakaj odbor kmet. podružnice zadružne prošnje za podporo tako strašno dolgo ne reši, dasi mora vendar vedeti, da bi bila rešitev nujno potrebna? — Pa kaj, morda nameravajo kupiti rajše kakega rogobornega bika. . . .

Kar pa g. dopisnik ob obilnih nedeljskih poslih g. dekana pripoveduje, mu prav nič ne verujemo, ker vemo, da opravlja popoldansko službo božjo kapelan, če ta ne

more, pa tretji duhovnik; kadar pa vsi trije ne utegnajo, opravlja „andoht“ črni Vipavski dimnikar J., česar gospodje vendar menda ne bodo tajili? To je gola resnica, ki se pojavlja v tej podobi v Vipavskem trgu, v Vipavski dekaniji! Tudi je obče znano, da je imel g. dekan v polupreteklelem času tudi ob nedeljah obilo časa na preostajanje . . . in tako je menda še danes. Zakaj bi ted j rebus sic stantibus tudi jedenkrat v letu v nedeljo na občni zbor ne prišel, ali pa vsaj namestnika ne poslal? —

Da pa ne boste mogli v bodoče zadrugi zlobnih namenov podtikati, zagotavljam jaz, da bom z vsemi silami deloval na to, da ne bode nikdar več občni zbor v nedeljo, saj kmet tudi ob delavnikih lahko čas izgublja! Bojim se pa, da tudi to ne bo dosti pomagalo; rekli boste namreč potem: ob pondeljkih in četrtekih tudi ne sme biti; ta dva sta tudi naša, kajti imamo kljubu nekemu migljeju od knezoškofijstva še vedno tarok in pijačo „na višavah.“

### Kapelan Kalan

je silno plodovit. Izumil je že netopirje s kljuni, dihurjeva gnezda, „nabite“ kandidate in strele, ki ljudi moré. A vse to še ni utešilo slavohlepnosti njegove. „Höher, Peter!“

Zadnji čas šel je mej geografe. V svojem lističi piše namreč: „Ob bregovih bistre Savinje od Gornjigrada do Sv. Jurja blizo Celja se tudi trgi zadevajo mile svoje matere slovenske.“

Torej Št. Jurij ob juž. železnici leži ob bregovih bistre Savinje. Sedaj drugega ne treba več, nego, da se Andrej Kalan necega lepega dne v čolnu pripelje v Šent Jurij in tako dokaže resnico svoje najnovejše geografije.

„O Kalan, Kalan!“



Potujoči Anglež: Goddam, saj sem že plačal! Kaj še hočete?

Hotelier Švicar: Prosim. Ko je bil račun že poravnán, blagovolili ste še jedenkrat kihniiti. Zato dobim za odmev še tri franke.



## Izidorja Muzloviča premišljevanja.



Gospod kapelan Žitnik posvetil je našemu listu zopet cel listek. V „kritičkih pismih“, katera zaslužujejo ta naslov, kakor „canis a non canendo“ uporabil je zopet par porcijonov gnojnice in nekoliko psov, katere mu služijo mesto dokazov. „Brus“ mora kapelanu Žitniku grozno presedati, da je tako gostobeseden o njem. Da, da, zadeli smo večkrat v črno, pisali jedino le resnico in ta oči kolje.

Jaz bil bi skoro ponosen na to, da nam kapelan Žitnik naklanja toliko pozornosti, ko bi sploh mogel biti ponosen na to, kar od Žitnika prihaja. Ljudje beró njegova „kritička pisma“ in migajo z ramami, mnogi pa jih niti brati nečejo, češ, to je preveč abotno. Kapelan Žitnik izgubil je v občé verodostojnost. Večkrat bil je v našem listu že pozvan, da dokaže to in ono, a vsekdar je trdovratno molčal. In ko je zadnjič nastopil z *apokrifnim* pismom Trstenjakovim, zamašili smo mu hitro usta z izjavo, da je bil pokojni Trstenjak naš sotrudnik, in da še hranimo rokopise njegovih sestavkov in notic.

Vsled tega bil je v velicih škripeih. Kako si pomagati? V svoji brezkončni naivnosti ni vedel družega, nego predbacivati nam, da smo izdali uredniško tajnost. Sancta simplicitas! Po smrti ni več uredniške tajnosti in kadar kdo umrje, tedaj se slobodno pove, pri katerih listih in kako je sodeloval. Jaz mislim, da nobenemu pokojniku ne bode delal sitnostij niti državni pravdnik, niti kdo drugi. Ako je pa kapelan Žitnik nasprotnega mnenja, kaže s tem samo to, da hoče tudi v tem oziru biti *izviren*, prava specialiteta, kakor je sicer.

Kaj je uredniška tajnost in kako se ima čuvati, tega se od kapelana Žitnika ne bomo učili. Naš urednik pokazal je v Jonkovi pravdi in pri družih prilikah, da zna varovati uredniško tajnost, kapelan Žitnik naj torej svoj poduk lepo zá-se obdrži.

Brez laži in sumničenja pa tudi tem povodom ni moglo biti. Žitnik nam očita, da smo se zagrešili na Trstenjakovem „Kresu“. Glede „Kresa“ nismo si v svesti niti najmanjšega greha, *Trstenjaka nismo napadali nikdar*, kar smo pa kritikovali, to bilo je popolnoma osnovano, in da odgovarjajo „Kritička pisma“ naslovu svojemu, morala bi to tudi javno priznavati.

Srčno smejal sem se pa Žitnikovi bujni domišljiji, da bi se bil „Epiharmos“ izbrisal iz kroga naših sotrudnikov, da je umrl pozneje. Od kod neki Žitnik to ve? Izvestno bi on kakšni loterijski sestrici celo „numare“ povedal.

Kapelan Žitnik je dal na reto tudi našega lista materialni uspeh. Ne vam, zakaj bi ga naša glava bolela in zakaj ugiba, koliko imamo naročnikov. Toliko mu pa lahko povemo, da naše upravnništvo doslej še nikoli ni bilo v denarni zadregi, akoravno še nikdar nismo pobirali „ofra“, naročnikov pa imamo več, nego je kapelanu Žitniku in še komu drugemu ljubo. Tudi to tajnost mu še lahko povemo na obe ušesi, da smo še zadnji čas dobili naročnike izmej duhovskega stanu in da imamo mej duhovniki še vedno sotrudnike.

Vse obžalovanje bil bi torej slavni kapelan Žitnik lahko zá-se obdržal. Ne pomaga mu nič, če pozivlje ubogega Kserksa na pomoč, če se šopiri z latinskimi citati in se zateka celó pod Platonovo okrilje. No, Platon, ta bi mu posvetil, da je danes še mej živimi! Rabil bi najbrže isti izraz, ki ga je nekoč slavni kapelan Kalan. Ali ste umeli?

V ostalem pa mi je kapelan Žitnik marsikaj dobro došel, čitajoč „kritička pisma“ in drugo suhljad se mnogokrat prav iz srca smejem. Šaljivec je od nog do glave, od gladko obritega lica, pa do zadnjega napetnika, kdo umeje tako krasno opisavati „*mnogolično jednoličnost*“ in „*raznovrstno jednakomernost*“ kakor On? Kdo je še čul *šepetajoče solnične žarke*?

Da, da, ima ljudij na svetu, ki čujejo celo travo rasti in bolhe kihati in taki ljudje prevajajo ti „*Solitudo et silentium*“ v „*Molk in tiho zaničevanje*“. Ali neso to izborni prelagatelji? Radoveden sem zelo, kje so ti ljudje maturo delali.

Najbolj tragičen pa je konec rečenemu „kritičkemu pismu.“ „Psevdonom“ namreč piše, da se ne straši „pravičnega in usiljenega boja do svojega zadnjega trenutka.“ Brr! brr! Skoro me je kurja polt spreletela, ko sem to čital. Mislil sem si pa tudi skoro v istem hipu: Kapelan Žitnik *e tuti quanti* krčijo v žepu pest, ker dobro čutijo, kako se javno mnenje proti njim obrača, kako je že vse nevoljno in razkačeno nad kapelansko srboritostjo, ki baš v Ljubljani take kozolce preobrača.

Kapelan Žitnik naj torej še toliko piše o „Brusu“, dosegel s tem ne bode nič družega, nego da bodo ljudje le *njega* pomilovali. V tolažbo povemo pa mu lahko to, da bode „Brusa“ prihodnje leto morda še bolje čutil, nego letos.

## „V prenesenem pomenu.“

Trnovski kapelan ostal je na laži in v tej zadregi ne ve si pomagati drugače, nego da besede zavije in grize in trdi, da so njegove besede vzete „*v prenesenem pomenu*“.

„Preneseni pomen“ je kapelanu Trnovskemu zelo priljubljen. V naravnem pomenu bi kot kapelan, kadar ga pokliče bolnik, moral prinesti svetstva za umirajoče. V „prenesenem pomenu“ pa je par ur odlašal in bolnik moral je brez poslednjega tolažila v večnost.

V naravnem pomenu besed pričakovali smo tožbe njegove, a nesrečni „preneseni pomen“ vzel mu je ves pogum.

V naravnem pomenu imel bi Trnovski kapelan širiti krščansko ljubezen, v „prenesenem pomenu“ pa seje strast in dela zgago.

## Šolske smešnice.

(Priobčil Zupanec Ivan.)

Veroučitelj: „V kaj se je izpremenila Lotova žena, ker je pogledala nazaj proti Sodomi in Gomori?“



Za uprašancem sedeči součenec zašepeče: „V so (l) v so(l)!“

T o n č e k hitro: „V sovo!“

*Veroučitelj:* „Kaj se zgodi človeku, ki skrbi le za svoje telo, ne pa tudi za svojo dušo?“

*Učenec:* „Odebeli se!“

*Učitelj:* „Zakaj so te oče že zopet topli? — „Zato, ker so večji in močnejši!“ odreže se nadopolni Jurček.

*Učitelj:* „Iz česa je tvoja suknja?“

*Učenec:* „Iz sukna“. — *Učitelj:* Iz česa se pa dela sukno?“ — *Učenec:* „Iz volne.“ — *Učitelj:* „Od kod dobivamo volno?“ — *Učenec:* „Od ovce.“ — *Učitelj:* „Od kod imaš torej svojo sukno?“ — *Učenec:* „Od svoje matere.“

*Učitelj (novodošlemu učencu):* „Kako se zoveš?“

*Učenec:* „Miha Virant“.

*Učitelj:* „Kaj so tvoj oče?“

*Učenec:* „So umrli“.

*Učitelj:* „Kaj so bili poprej?“

*Učenec:* „Živi.“

*Učitelj:* „Ali smemo obdržati najdene reči?“

*Učenec:* „Da, če smo jih sami izgubili.“

*Učitelj:* „Kako si že zopet umazan! Ali si me že kdaj videl, da sem jaz imel tako umazane roke kakor jih imaš ti?“

*Lojzek (jokajoč):* „Ko ste bili vi tako majhni, kakor jaz, Vas še poznal nesem!“

*Učitelj:* „Dekla nese šest jajec, pa ubije tri, koliko jih ostane celih?“

*Učenec:* „Gospod, pri nas nese kokoš jajca ne pa dekla.“

### S Štajerskega.

(Izv. dopis)

„Kdo bode naslednik gosp. dr. Schutza v deželnem zboru štajerskem?“

To kočljivo vprašanje bode treba v kratkem rešiti. V prvi vrsti pa se vpraša ali ne bode najbolje, ako pri starem ostanemo? Saj smo vendar prepričani, da se je gosp. dr. Schutz v vsakem oziru žrtvoval za probujo naroda slovenskega in če pogledamo njegovo veličastno osebo, takoj vidimo, da je zaradi prevelikih skrbi prerano osivela. Če bi pa njegov mandat vendar kdo drugi prevzel, kar se pa menda ne bode zgodilo, potem je ne-hvaležnost plačilo tega sveta. Koliko je gospod doktor storil za mili nam slovenski jezik, ve le oni povedati, ki je celih 12 let natanko prebiral stenografične zapisnike deželnozborskih sej. Čuje se, da, če mu spodleti zopetna volitev, hoče gospod doktor odložiti vse častne službe, ki jih je do sedaj opravljal, kakor pri okrajnem šolskem svetu, okrajnej hranilnici, okrajnem odboru in zastopu it. l. ter hoče samo še ostati načelnik katoliško političnega društva. To društvo, kakor se sliši, hoče njemu sezidati stolico v Dovžah, kjer dobi gosp. doktor škofovske podobno kapo za plačilo svojega trudapolnega delovanja. Tam bode z Ovidom plakal:

Quam subit ilius tristissima noctis imago,  
Qua mihi supremum, tempus in urbe fuit!

X.

### Tiha varnost.

(Po Lenau-u prevedl V.)

Čuj, kak mir se vlégl je čez gaj,  
Deva, varna sva in sama zdaj.

Glas zvonjenja v drevji se gubi,  
Trudno gine — že ga čuti ni.

Cvetke trudno se ti klanjajo,  
Sapice na njih že sanjajo.

Reči smem ti, da samá sva zdaj,  
Da srcé je tvoje vekomaj!

### V gozdu.

Vspomladi sprehajala  
Sva v bukovem se gaji,  
A spremstvo je nevšečno  
Motilo vedno naji.

Če prav ni bilo možno  
Odpreti pot besédi:  
Kar sva čutila v srci,  
So pravili pogledi.

In če se tudi zopet  
Ne vidiva na sveti,  
Ne neham milih pésmic  
O tebi, draga, peti.

Vodica valčke svoje  
V dolino je podila.  
Jesén pa pestre vence  
Otožnosti je vila.

A iz svetlobe gozdne  
Polagoma gineče,  
V uhó mi šepetala  
Je nada — večne sreče.

### Smešnica.

(Zapisal Radovan.)

V škofjeloškem okraji čul sem nastopno smešnico: Priletel kmet ležal je na smrtni postelji in bližal se je konec življenju. Pri umirajočem bolniku bil je samo njegov sin, kateremu je nekako tesno prihajalo, da nihče drugi ni navzoč. Gre pred hišo in gleda okolu, a od nikoder ni nikogar. Ves nevoljen torej vsklikne: „Oče umirajo, pa noben hudič ne pride.“

V neki hiši imajo že več let priletno kuharico, ki se je otrokom zelo prikupila, otroci pa njej. Zato se često zgodi, da se otroci zbero krog nje in da jim razne stvari pripoveduje.

Nedavno pravila jim je, kako bode naredila svojo oporoko. Naštela je razna volila, potem pa rekla: Jelica dobi 50 gld., Milče pa 100 gld.

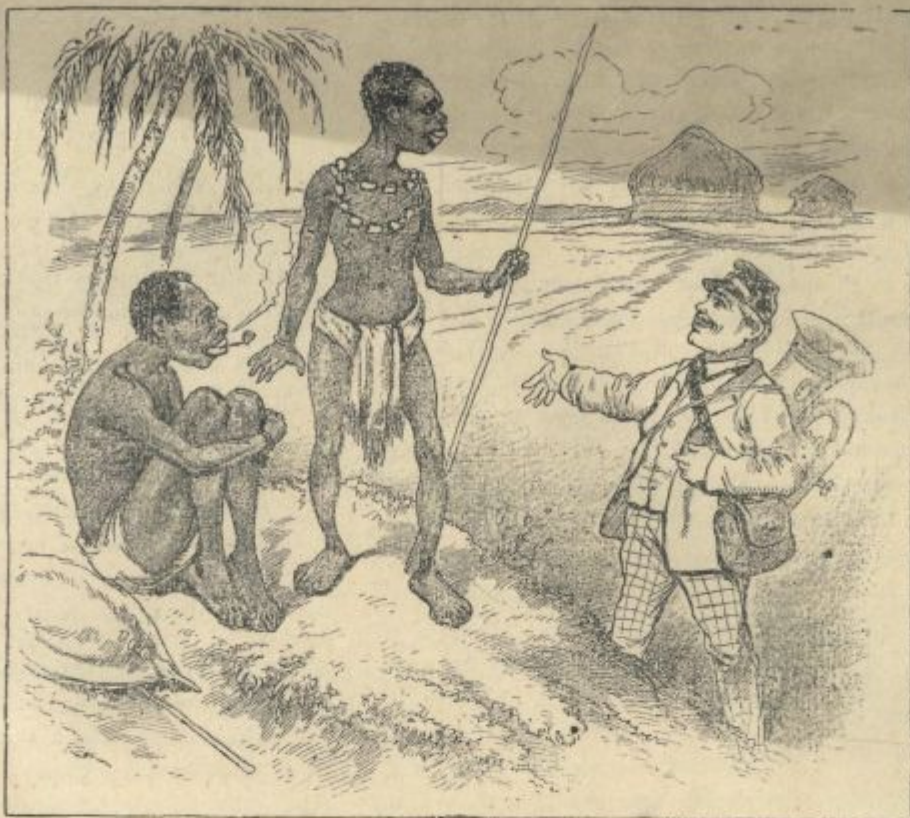
Ko mali Milče čuje to veselo vest, hitro upraša: „Kdaj boš pa že umrla?“

*A-hacelj:* „Sta li čula, da je visok gospod v Ljubljani dal klerikalcem za mestne volitve 500 gld?“

*B-hacelj:* Čul sem, čul. A isti gospod je neki osebi, ki mu je pripovedovala o strastni agitaciji duhovništva, dejal: „Kaj, tako? Jaz o mestnih volitvah niti znal nesem!“

*C-hacelj:* To ni nič čudnega. Ko je lisica na stezi našla molek, je tudi rekla: „To so same besede!“





Češki muzikant v Afriki: O, za Boga svetega, vi ste nagi?! Kaj imate tukaj tudi davkarije?

#### Iz klerikalnega tabora.

Gospod dr. Lampe je že večkrat pokazal svojo klerikalno ostrost in strast. Tako n. pr. v svojem listu „Dom in Svet“, ko je neosnovano in srdito napal Vošnjakov roman „Pobratimi“, na drugem mestu pa, ko se je z izredno ljutostjo zaganjal v neljubega mu tekmeča, v „Ljubljanski Zvon“.

Navzlic vsemu temu, pa je dr. Lampe nekaternikom še preliberalen kakor kaže naslednji dogodek. Dr. Lampe bil je nedavno za „Duh. Pastirja“ napisal nastopne vrste; „5. Rimski katolik. Drugi tečaj. I. zvezek. Ker je bila vsebina tega lista naznanjena že na platnicah, omenjam o obsegu, da veje v njem mirnejši duh nego v prejšnjih zvezkih. Vendar je pa ta duh popolnoma odločen in določen, krepak in jasen. Rad in z veseljem odobrujem to ravnanje urednikovo. Da gospod urednik zagovarja prava načela katoliška, o tem ni treba govoriti onemu, ki vé in hoče spoznati, kaj je krščansko, kaj je katoliško. Prepirati bi se pa mogli o načinu pisave urednikove. Tu si misli lahko vsakdo, kar hoče in jaz sam za-se le toliko rečem, da tako bi ne mogel pisati. Darovi so različni. Gospodu uredniku se je že marsikaj povedalo in došlo mu je pač mnogo — gotovo tudi dobrih — nasvetov. On gotovo vé, da se je treba ozirati ne samo na to, kar bi moralo biti, ampak tudi na istinite ali dejanske razmere. Kot zgodovinar dobro vé, kako modro, kako previdno ravna sveta cerkev, posebno sedanji sveti oče Leon XIII. z vsakovrstnimi nasprotniki. Toliko vem, da želi gospodu uredniku marsikdo, naj bi se oziral bolj na nekatere razmere, katerih posameznik premeniti ne more, naj bi se oziral tudi na svéte, kateri mu dobajajo. Naj bi spoznal tudi pravi namen došlih zaupnic. Zaupnica velja načelom: ni treba da bi se oni, ki jo podpiše, vjemal tudi z načinom boja in odobral popolnoma vse ravnanje. Zato je prav in vredno priznanja, da je list v obliki milejši.

Znano je, da je „Rimski katolik“ v nekaterih krajih postal nekako strašilo. Tudi je znano, zakaj. In prav tega ne morem dovolj obžalovati. Ako je bila lupina bodeča, zakaj bi ne bilo jedro zdravo in koristno? Čemu bi bili tako zaljubljeni sami va-se, da ne bi mogli prenesti in potrpeti nikakega očitanja? Ako smo krivi, priznajmo, ako nismo krivi, pa pokažimo, da se nam dela krivica.

Ako se bode „Rimski katolik“ vedno držal stvarnega obdelovanja, ako bode vsako trditev dobro podpiral ako bode odločen proti zmoti, oster proti hudobiji, a vedno poln krščanske ljubezni proti onim, ki se motijo, ako bode pokazal, da jih želi pridobiti za izveličanje, za katero so ustvarjeni in po Kristusu rešeni, bode mu morebiti pot težavna, a moralna zmaga gotova.“

Za navadnega človeka v teh vrstah ni niti najmanjše pege, a prišel je nenevaden mož nad nje, in to je bil katehet Kržič, ki jih ni pustil natisniti.

#### Javna naznanila

na vogalih Ljubljanskih so često klasično pisana. Ne davno bili sta nalepljeni nastopni dve:

In diesn Hause ist ein Localgevelbe und ein gross mechtliches Keller und ein Zimmer zu fur geben zu Pervs und Paulus an fragen bain Haus Frau im Erschten Stock

U dej hiši je ena Stacuna in en Hram in ena soba za uhdati za sv Pater in Pavl

#### P. n. gospodom naročnikom.

„Brusovo“ 10. številko zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo zaradi obširnega članka „Slovenski dijaki v primeri s češkimi“. Z dovoljenjem deželne vlade in državnega pravdnštva priredili smo drugo izdanje.